



دوره هشتم - سال اول

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
« طرح افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی »
(کلیات - شور اول)

مقدمه

در جهت عملیاتی کردن اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور و تحقق اهداف کمی و کیفی مندرج در قانون برنامه چهارم توسعه و اجرایی کردن سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی و در راستای افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی، طرح افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی مشتمل بر یک مقدمه و ۱۶ ماده و ۹ تبصره تهیه و پیشنهاد شده است.

به استناد طرح مذکور کلیه وظایف تصدی‌گری وزارت جهاد کشاورزی و سازمان‌های مرتبط با این وظایف که در حال حاضر در اختیار وزارت جهاد کشاورزی است به تشکل‌های صنفی و اتحادیه‌های منطقه‌ای و تخصصی پیش‌بینی شده در طرح، واگذار و شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به وزارتخانه (اخیرالذکر) که متصدی این وظایف هستند در طی یک‌سال به بخش غیردولتی واگذار خواهند شد و وظایف تحقیقات کاربردی بخش از وزارت جهاد کشاورزی منفک و به وزارت علوم و تحقیقات و فناوری منتقل خواهد شد.

شماره ثبت:

۱۴۴

شماره چاپ:

۱۵۷

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۴/۱۶

دلایل تقدیم طرح

با توجه به لزوم رسیدگی به طرح افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی که از دوره هفتم مجلس شورای اسلامی معوق مانده است با اهداف زیر در دوره هشتم مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گرفته است:

- اقتصادی کردن تولید،
- افزایش ارزش‌افزوده محصولات بخش،
- گذر از اقتصاد کشاورزی معیشتی به اقتصاد کشاورزی مدرن و صنعتی،
- به‌کارگیری و مشارکت بهره‌برداران بخش کشاورزی در امور تصدی‌گری موضوعات بخش کشاورزی،

- اجرایی کردن سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی،
- کاهش حجم دولت و واگذاری امور به بخش غیردولتی،
- کاهش هزینه‌های دولت موضوع سند چشم‌انداز بیست‌ساله،
- ایجاد شرایط مناسب سیاست‌گذاری،
- برنامه‌ریزی و نظارت دولت در اعمال حاکمیت.

سوابق قانونی طرح

تبصره «۱» ماده (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی (مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۶): وزارت جهاد کشاورزی موظف است براساس تکالیف برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کلیه واحدها، مؤسسات و شرکت‌های وابسته و تحت پوشش را که قابل واگذاری می‌باشند

شماره مسلسل:

۲۵۰۹۲۶۶-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۷/۲۱

تعیین و حداکثر تا پایان برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران نسبت به واگذاری آنها به بخش خصوصی اقدام نماید.

تبصره ماده (۳) - قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی (مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۶): به دولت اجازه داده می‌شود به منظور بهبود ساختار نیروی انسانی وزارت جهاد کشاورزی و واحدهای تابعه آن با پیش‌بینی سازوکار تشویقی مناسب نسبت به بازخریدی یا بازنشسته کردن کارکنان مازاد با توافق طرفین یا انتقال آنان به سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها اقدام نماید.

اظهار نظر کارشناسی

مصوب نمودن طرح افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی با توجه به دلایل ذکر شده ضروری بوده است ولی به دلیل عدم انسجام و جامعیت لازم مناسب است که بندها و جزییات آنها با دقت بیشتری بررسی و اصلاح گردد چرا که با توجه به محورهای مهم طرح که به شرح زیر است این طرح نیاز به بازنگری دارد.

۱. ترویج تشکلهای مدنی و نهادهای غیردولتی در زمینه کلینک‌های مشاوره فنی - اجرایی بخش کشاورزی توسط وزارت جهاد کشاورزی، امری کاملاً پسندیده و مورد تایید است اما ترویج این تشکلهای نایستی منجر به ایجاد نهاد های موازی و متداخل گردد چرا که تصور می‌رود که، ترویج این تشکلهای مدنی مورد بحث از اختیارات و وظایف سازمان نظام مهندسی منابع طبیعی کشاورزی بوده است.

۲. تمامی تمهیداتی که در ماده (۹) برای واگذاری شرکت‌های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی برای واگذاری به بخش غیردولتی پیش‌بینی گردیده است، با توجه به قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی منتفی بوده، زیرا اهداف این ماده در راستای قانون مزبور که سیر بررسی خود را سپری کرده است قابلیت اجرا دارد.

ضمن اینکه برخی از شرکت‌ها و بنگاه‌های مذکور (در ماده (۹) طرح) منحل شده و در حال تسویه حساب می‌باشند (مثل شرکت سهامی چای کشور - بنگاه توسعه ماشین‌های کشاورزی) و برخی دیگر از وزارت جهاد کشاورزی متنزع و به سایر وزارتخانه‌ها منتقل شده‌اند (مثل شرکت سهامی توسعه منابع آب و خاک سیستان) و واگذاری سایر شرکت‌های وابسته به وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران رسیده و در دستور کار سازمان خصوصی‌سازی برای فروش قرار گرفته است.

۳. واگذاری سازمان تحقیقات کشاورزی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورد تأیید نمی‌باشد زیرا بخش کشاورزی برای انجام وظایف پژوهشی و تحقیقاتی خود، نیازمند استفاده از امکانات و پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های انسانی کل بخش کشاورزی بوده و واگذاری سازمان مزبور، استفاده از کل ظرفیت‌های فیزیکی، انسانی و پژوهشی بخش کشاورزی عملاً سلب می‌گردد.

۴. هدفمندسازی یارانه‌های بخش کشاورزی بایستی هماهنگ و به موازات سیاست‌های کلی هدفمندسازی یارانه در طرح تحول اقتصادی دولت بوده و نمی‌توان مستقل از آن سیاستگذاری‌های متضاد و متداخل اتخاذ نمود.

